

POSUDEK

vedoucího na diplomovou práci

Jméno a příjmení studenta: Monika Kolomazníková
Téma diplomové práce: Náboženství a lidská práva v zemích Afrického rohu
Vedoucí práce: Mgr. Lenka Philippová
Termín odevzdání posudků: 3. 6. 2013

Diplomantka Monika Kolomazníková se v předkládané diplomové práci zaměřila na problematiku lidských práv a náboženství v zemích Afrického rohu. Hned v úvodu diplomantka uvádí, že k volbě tématu ji vedl zájem o lidskoprávní problematiku v rozvojových zemích a také pracovní zkušenosti v oblasti vzdělávání k lidským právům. Její zájem je dobře patrný na volbě zdrojů. Cílem práce je podat přehled náboženské a lidskoprávní situace v zemích Afrického rohu a ukázat také roli náboženství na poli humanitární a rozvojové spolupráce.

Práce je přehledně a logicky strukturovaná, v první kapitole je nastíněn koncept lidských práv (1), jejich historický vývoj (1.1) i kritika západního univerzalistického pojetí lidských práv (1.2). Samostatná podkapitola (1.3) je věnována lidským právům v Africe po dekolonizaci. Druhá kapitola je pak věnována vymezení a charakteristice oblasti Afrického rohu. Ekonomickou a politickou situaci jednotlivých států diplomantka osvětluje na základě údajů Indexu zhroutených států (2.1), na což vhodně navazuje podkapitolou týkající se vztahu náboženství a chudoby (2.2). Úvodní text práce pak uzavírá poznámkami k výzkumu náboženství v Africe (2.3).

Na straně 30 pak začíná hlavní část práce věnovaná jednotlivým zemím Afrického rohu (3. *Etiopie*, 4. *Eritrea*, 5. *Somálsko*, 6. *Džibutsko* a 7. *Súdán*). Při popisu si diplomantka všímá role náboženství a náboženských institucí, které zde často suplují selhávající státní struktury. Kapitoly věnované jednotlivým státům mají pevnou strukturu: *politický vývoj po dekolonizaci, právní systém, náboženské soužití a lidská práva, mezinárodní vztahy*.

Snaha o stručný přehled historického a politického vývoje států Afrického rohu však nebyla vždy zcela úspěšná a podkapitolám by prospělo pečlivější utřídění informací, ve snaze o stručnost se diplomantka dopouští přinejmenším dezinterpretací. Ve vztahu k náboženství zmíním například nepřesně uvedená biblická pojmenování Etiopie (s pojmenováním *Haběš* se biblických knihách nesetkáme, jak tvrdí autorka na str. 30, v hebrejském textu Starého zákona je oblast Etiopie nazývána Kúš, v septuagintním překladu a v Novém zákoně a se pak setkáváme s řeckým výrazem *Αἰθιοπία*; výraz *Habeš* je pak původu arabského). Také informace související s mahdistickým povstáním v Súdánu jsou zavádějící – vpád egyptských vojsk v roce 1821 nevedl ke vzniku „Egyptské (sic) kolonie“ (str. 66), Súdán se, podobně jako Egypt, stal formálně součástí osmanské říše, s faktickou egyptskou správou. Proti britským a egyptským jednotkám pak do roku 1898 bojovali mahdisté, ale nikoli již *mahdí* Muhammad Ahmad, který zemřel půl roku po dobytí Chartúmu (1885).

V závěru pak autorka konstatuje nízké povědomí o náboženství a podceňování významu náboženství zemích Afrického rohu a rozvojových zemích obecně a přetrvávajících stereotypech, které oslabují úspěšnou implementaci lidskoprávních projektů. Zajímavá je v tomto ohledu zmínka o absenci informací o závažném porušování náboženské svobody v Eritrei na stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR (str. 48, 74). Primárním důvodem náboženských nepokojů je podle diplomantky spíše špatná vymahatelnost lidských práv,

zvýhodňování jedné ze skupin věřících a omezování náboženské svobody a nikoli neshody mezi jednotlivými náboženskými skupinami (str. 73).

Počtem stran práce splňuje standardní rozsah (bez seznamu literatury 74 s.), obsahuje anotaci v českém a anglickém jazyce, seznam zkratk, obsah a za vlastním textem práce seznam použité literatury a internetových zdrojů. Práce je psaná srozumitelně a formálně úhledně. Diplomantka pracuje dostatečným počtem literatury a internetových zdrojů v českém a anglickém jazyce a důsledně k nim odkazuje, systém odkazů je jednotný.

Z hlediska obsahu spatřuji hlavní přínos práce ve zpracování zpráv zahraničních a mezinárodních organizací a agentur působících v oblasti lidských práv a rozvojové a humanitární pomoci, včetně zpráv organizací, které se věnují monitorování stavu náboženské svobody. Diplomantka neopomíná ani rozvojové projekty České republiky a českých humanitárních organizací.

Jazyková stránka práce je problematictější. Diplomantka v úvodu práce uvádí, že přepisy cizích slov přejímá ze zdrojů, tedy nesjednocuje, nicméně například v případě jména posledního etiopského císaře se setkáme se třemi podobami zápisu: Selesie (str. 32), Sellasie (str. 34), Selassie (str. 38). V textu se místy vyskytují překlepy (např. str. 19, 50, 63) nebo rezidua úprav, která unikla kontrole (např. str. 15, 17, 20, 37, 38, 39). Na str. 50, 51, 55, 56 setkáváme s chybně přepsaným jménem někdejšího somálského diktátora Siada Barreho (uvedeno Said), na str. 50 pak diplomantka nešťastným překlepem v předložce omezuje období jeho levicového režimu na první polovinu 70. let, kdy naopak začíná (Barre se stal prezidentem v roce 1969).

Závažnějšími jazykovými prohřešky jsou však chyby ve shodě podmětu s přísudkem (str. 37, 39, 56, 72, 74), ve shodě v rodě zájmena (str. 17, 37), v interpunkci (str. 16, 17, 19, 21, 24, 38, 58), v psaní malých a velkých písmen adjektiv odvozených od vlastních jmen, kde je patrný vliv angličtiny, např. v anotaci Africká kultura, africký i Africký roh (str. 22, 24), Africký kontinent (str. 28) a obdobně na str. 16, 44, 46, 49, 60, 66. Jazykovou úroveň textu dále snižují hrubky: vyplívá (str. 14, 27), soukromí sektor (str. 38), soukromích médiích (str. 71), zatíkání (str. 46). Pro úplnost ještě zmíním, že v anglickém překladu názvu práce je chybně předložka (in the Horn of Africa).

I přes uvedené výtky vyznívá práce celkově dobře, je koherentní a obsahově splňuje vytyčené cíle. Diplomantka text práce konzultovala a při tvorbě textu byla samostatná a aktivní.

Práce po formální i obsahové stránce splňuje nároky kladené na magisterskou práci a proto ji doporučuji k obhajobě. V závislosti na výsledku obhajoby navrhuji hodnocení v rozmezí „výborně – velmi dobře“.

Mgr. Lenka Philippová